

**Міністерство освіти і науки України
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут філософії НАН України
Інститут історії України НАН України
Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ

**МАТЕРІАЛИ
II Всеукраїнської наукової конференції**

26-27 травня 2017 р.

Частина II

Дніпро

2017

гогічною діяльністю, український вчений активно працював на просвітній ниві. Він став членом Товариства Просвіти, а в 1910 році його було обрано секретарем повітової організації [1, с. 578]. Ця посада зобов'язувала його до постійних відвідувань у віддалені куточки Галичини, що, у свою чергу, сприяло глибшому дослідженню місцевого фольклору. Разом з цим, І. Панькевич керував академічним освітнім гуртком, у функції якого входили виїзди з лекціями по сільських читальнях [2, с. 90]. Це дає підстави стверджувати, що просвітня діяльність І. Панькевича була безпосередньо пов'язана з педагогічною. Це були перші кроки вченого на освітній ниві, які сприяли формуванню його педагогічної майстерності.

У 1909 році І. Панькевич продовжив своє навчання у Віденському університеті, отримавши стипендію від Міністерства шкільництва. Ця зміна вплинула і на навкові його зацікавлення, передусім дослідження літератури українських письменників (Т. Шевченка, Ю. Фельковича), порівняльної граматики слов'янських мов та української, російської і хорватської мов.

У Відні він також долучився до освітньої діяльності. Вступивши до просвітнього гуртка «Січ», що діяв при університеті, в його обов'язки входило піклуватися молоддю з Галичини, яка навчалася тут у різних середніх школах, училищах чи у майстрів-ремісників.

Закінчивши в 1912 році Віденський університет зі ступенем доктора філософії, його скеровували на роботу в одну з українських гімназій, але несподівано йому запропонували «місце вчителя російської мови при Консульській академії, яке стало вільним наслідком важкої хвороби українця Д-ра Людвіка Барського (сина вчителя із Зборівщини) незвичайно талановитого славіста і індогерманіста» [2, с. 94]. Слід зауважити, що на цій посаді І. Панькевич пропрацював до 1919 року. Після завершення Першої світової війни Консульську академію було ліквідовано, а І. Панькевич вирішив переїхати до Ужгорода, що ознаменував новий етап у його науково-педагогічній і просвітній діяльності.

Список використаних джерел

1. Мушинка М. Іван Панькевич – співзасновник товариства «Просвіта» на Закарпатській Україні / М. Мушинка // Україна : культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2010. – Вип. 19. – С. 577–282. 2. Панькевич І. Мій Життєпис / І. Панькевич // Іван Панькевич та питання літературної мови : Статті та матеріали / Ред. М. Мушинка. – Пряшів, 2002. – С. 81 – 105.

Л. И. Васильева, О. С. Калашикова

СОЗДАНИЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПОСОБИЯ ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ПОДГОТОВКИ ВЫПУСКНИКОВ МЕДИЦИНСКИХ ВУЗОВ И ВРАЧЕЙ-ИНТЕРНОВ

Цель: Обучить навыкам клинического мышления выпускников медицинских ВУЗов и врачей интернов, путем использования информационного материала, представленного в практическом руководстве «Тромбоэмболия легочной артерии: диагностические возможности рентгенографии и компьютерной томографии» (авторы Васильева Л.И., Новичихин А.В. / Практическое руководство в изображениях, схемах и таблицах. Днепр: Герда, 2017; 204 с.) [2].

Образование в медицинских ВУЗах может быть эффективным только при наличии достаточного образовательного-методического, современного информационного и материального обеспечения. Важно, чтобы студенты не только получили определенный объем информации по заданной теме, позволяющий выстраивать конкретный диагностический процесс и выбирать способ лечения, но также имели возможность, под руководством опытного преподавателя приобрести навыки клинического мышления и умение аналитически подходить к каждому клиническому случаю [1].

На кафедре внутренней медицины № 3 ГУ «Днепропетровская медицинская академия МЗ Украины» для проведения занятий со студентами VI курса по теме:

«Ведение пациентов с одышкой. ТЭЛА» [7] и врачами-интернами 1-го года обучения по теме «Легочное сердце. Классификация легочной гипертензии. ТЭЛА. Критерии диагноза. Комплексное лечение. Интенсивная терапия. Профилактика» [5] разработана форма вне- и аудиторной работы, которая совмещает освоение теоретического материала и разбор реальных ситуационных клинических задач, представляющих больных с ТЭЛА и легочной артериальной гипертензией. Учебный материал представлен в двух формах. Одна – это традиционное книжное издание, которое предназначено для самостоятельной внеаудиторной подготовки по обсуждаемой теме. Другая – представление материала в мультимедийном формате, который позволяет преподавателю во время занятия разобрать реальные рентгеновские или КТ-снимки больных, обратить внимание студентов выпускников или врачей интернов на важные детали клинических проявлений ТЭЛА и сопоставить их с данными инструментальных методов исследования (архивом рентгенограмм ОГК, записью ангиопульмонографического исследования и, обязательно, данными самого КТ-исследования в нативном режиме и с контрастированием легочных артерий, показательными КТ-срезами).

В первой «теоретической части» книги представлен обобщающий материал, касающийся нормальной рентген- и КТ-анатомии ОГК и тех изменений со стороны сердца, легких и магистральных сосудов (в первую очередь, легочных артерий), которые возникают при ТЭЛА. В последующем приведены примеры изменений со стороны легочных артерий, которые свидетельствуют в пользу наличия легочной гипертензии, легочной артериальной гипертензии или новообразования легочной артерии. Новшеством руководства является создание унифицированного «шаблона описания изменений, выявленных при ангио-КТ». Использование шаблона в практической работе рентгенологов или специалистов КТ-диагностики ускоряет процесс описания выявленных изменений, на основании которых, врач клиницист может быстро принять решение в пользу необходимости неотложного проведения тромболизиса. Компактное и сжатое представление сложного и объемного материала по рассматриваемой теме способствует его прочному усвоению [3, 8, 9].

Во второй «практической части» приводятся конкретные наиболее показательные клинические случаи ТЭЛА и заболеваний легочной артерии с примерами формулировки диагнозов, которые видоизменяются в процессе лечения и/или обследования. В формате книжного издания нет возможности отразить некоторые нюансы КТ-исследования. В то же время мультимедийный просмотр КТ-данных с комментариями преподавателя [6, 9] позволяет детально разобрать весь комплекс изменений со стороны легочных артерий, сердца и легких в том или ином клиническом случае.

Для наглядности и представления опыта лечения больных с ТЭЛА в специализированных центрах Украины приводятся случаи с описанием хода операций и фотоснимками.

Комплексный разбор разнообразных клинических случаев позволяет не только сконцентрировать внимание студентов на особенностях диагностики ТЭЛА и разобраться в особенностях лечения таких больных, но и обучиться единообразно формулировать диагноз [6]. Кроме того, представление национального опыта лечения больных с ТЭЛА, хронической тромбоэмболической легочной гипертензией и опухолью легочной артерии показывает уровень работы специализированных центров, закрепляет знания по диагностике и лечению ТЭЛА, основанные на международных и национальных рекомендациях, формирует правильный алгоритм работы с пациентом на разных этапах заболевания [4, 6].

Выводы. Практическое руководство «Тромбоэмболия легочной артерии: диагностические возможности рентгенографии и компьютерной томографии» в изображениях, схемах и таблицах (авторы Васильева Л.И., Новичихин А.В. / Днепр: Герда, 2017; 204 с.), предназначенное для вне- и аудиторной работы студентов VI курса медицинских ВУЗов и врачей интернов 1-го года обучения позволяет повы-

сильте качество их подготовки и обучить навыкам работы в данной профессии.

1. Работа студентов или врачей интернов под руководством преподавателя по разбору конкретного клинического случая способствует формированию и развитию врачебного мышления путем демонстрации сложности процесса аналитической работы с массивом информации - от клиники до данных дополнительных методов исследования, к которым относятся рентген и КТ-исследование.

2. Практическое занятие проходит в виде диалога и общения как преподавателя и студента / врача интерна, так и студентов / интернов между собой, что не только способствует формированию коллегиальной атмосферы, но и показывает сложный процесс формирования заключения консилиума специалистов, в котором ведущую роль играет клиницист.

Список использованных источников

1. Анисимов В., Грохольская О.Г., Никандров Н.Д. *Общие основы педагогики*// Просвещение, 2007. - 575 с. 2. Васильева Л.И., Новичихин А.В. *Тромбоэмболия легочной артерии: диагностические возможности рентгенографии и компьютерной томографии // Практическое руководство в изображениях, схемах и таблицах. – Днепр.: Герда, 2017; 204 с.* 3. Казаков В.Н., Волосовец А.П., Талалаенко А.Н. и др. *Внедрение информационных технологий обучения как средство оптимизации качества подготовки специалистов в медицинском ВУЗе // «Актуальні питання педагогіки вищої школи» : Зб. наук. праць. – Донецьк. – 2004. – С. 3-6.* 4. Ковальчук Л.Я. *Впровадження сучасних технологій в навчальний процес // Медична освіта – 2000. - №1. – С. 18-20.* 5. *Навчальний план та уніфікована програма передестационого циклу зі спеціальності «Кардіологія» / <https://ntar.edu.ua/index.php/uk/navchalni-plani>.* 6. Панфилова А.П. *Инновационные педагогические технологии. // М.: Издательский центр «Академия», 2009. - 192 с.* 7. *Робоча програма «Внутрішня медицина з інфекційними хворобами та фізіотрією» (VI курс) для студентів вищих медичних закладів III-IV рівнів акредитації спеціальності «Лікувальна справа» 7.110101. / <http://405.dsma.dp.ua/studentam/modul-1>.* 8. Скородумова Н.П., Коваленко Т.И., Гончарова Л.А. и др. *Новый век – новые проблемы в обучении студентов-медиков // «Актуальні питання педагогіки вищої школи» : Зб. наук. праць. – Донецьк. – 2004. – С. 58-62.* 9. Тольпина Ю.А. *Использование интерактивных технологий в образовательном процессе // Педагогическое мастерство: материалы междунар. науч. конф. (г. Москва, апрель 2012 г.). – М.: Буки-Веди, 2012. - С. 300-301.*

Н. В. Гавриленко

УПРОВАДЖЕННЯ ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОЇ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ОСВІТИ МІСТА ДНІПРА

Інноваційний розвиток ключових галузей України потребує змін у підходах, методах і принципах щодо відносин між державою і громадянським суспільством. Вимогою часу є визнання представників громадськості рівноправними суб'єктами реалізації державної політики, у тому числі в освітній галузі, а також створення системи взаємодії та партнерства батьківської, педагогічної громадськості й управлінців з питань навчання, виховання та розвитку підростаючого покоління. І система управління освітою поступово набуває ознаки державно-громадської моделі управління.

Однак, слід зазначити, що впровадження державно-громадської моделі управління в освіті ще не набуло системного характеру. Органами місцевого самоврядування здійснюються лише перші кроки у даному напрямі, запроваджуються окремі елементи державно-громадського управління в системі освіти. Крім того, спираючись на власні досвід і практику, можна стверджувати, що органи громадського самоврядування в освіті через певні об'єктивні та суб'єктивні фактори працюють нерегулярно, слідом за бурхливим активним, як правило, початком різко настає період спаду їхньої діяльності. Тобто громадські освітні структури найчастіше залишаються формальними, а отже, недієвими.

Такі тенденції притаманні й розвитку освітньої галузі міста Дніпра.

Проаналізуємо кроки, які вжито Дніпровською міською радою з метою впро-